

بر اساس مطالعات صورت گرفته 10 درصد از مرگ و میرهای موجود در ایران بر اثر آلودگی هوا اتفاق می‌افتد.

ابعاد فاجعه گسترش یافته است؛

سه سال پیش در اردیبهشت ماه سال 93، یک مقام وزارت بهداشت اعلام کرد که هر ساعت دو نفر در ایران به علت آلودگی هوا می‌میرند. آماری تکان دهنده که البته هیچ مسئولی را به تحرک وانداشت و حتی مردم هم از کنار آن به سادگی گذشتند.

به گزارش اسپادانا خبر، مسئله آلودگی هوا و مرگ و میر ناشی از آن، از سال‌ها قبل تر، به عنوان یک موضوع عادی در جامعه و مسئولین پذیرفته شده بود؛ موضوعی که همه قبول داشتند - و دارند - که کاری نمی‌توان برای آن انجام داد و صرفاً باید با آن کنار آمد. درست مثل مسئله زلزله که هر بار گوشه ای از خاک کشور را می‌لرزاند اما آب در دل هیچ مسئولی نمی‌لرزد که اقدامی برای پیشگیری از تکرار فجایع مشابه انجام دهند.

اردیبهشت ماه سال 93، علی اکبر سیاری، معاون بهداشتی وزیر بهداشت با اشاره به مشکلات و خطرات آلودگی هوا در ایران گفت: «در هر ساعت دو نفر به علت آلودگی هوا فوت می‌کنند.» او گفته بود: «در سال 91، پنج درصد روزهای تهران هوای پاک داشت.»

سال قبل از آن بنابر اعلام سازمان بهداشت جهانی، اهواز آلوده ترین شهر جهان بود و در میان ۱۰ شهر آلوده دنیا، سنجند، کرمانشاه و یاسوج نیز از ایران قرار داشتند.

تعطیلی؛ تنها راهکار دولت احمدی نژاد

این اخبار و واقعیات می‌توانست هر کشوری را وارد یک بحران بزرگ کند اما مسئولان ما چنانکه باید، کاری در خور انجام ندادند. چند سال قبل از آن و در دولت دهم، راه حل ساده و صد البته مخربی برای آلودگی وجود داشت. دولت احمدی نژاد ساعات کار ادارات را کم کرد؛ بین تعطیلی‌ها را تعطیلی کرد. در مدارس و دانشگاه‌ها را بست، تردد خودروها را محدود و ممنوع کرد و بسیاری از امور صنعتی را متوقف کرد تا بلکه ابر سیاه و بزرگی که بالای سر تهران و چند کلانشهر آلوده دیگر دیده می‌شد، از جلو چشم مسئولین دور شود.

دولت روحانی برای دور کردن همیشگی این ابر سیاه، تنها کاری که کرد این بود که کیفیت بنزین و وخت را افزایش داد اما طبیعتاً این موضوع کفایت نمی‌کرد.

مرگ و میری که در سه سال دو برابر شد

در همان زمان که آمار مرگ ساعتی دو نفر بر اثر آلودگی منتشر شده بود، آمار رسمی مرکز آمار ایران نشان می‌داد که در هر ساعت حدود 40 نفر در کشور فوت می‌کنند. یک تقسیم ساده نشان می‌دهد که در سال 93، بر اساس آمار رسمی حدود یک بیستم یعنی 5 درصد مرگ و میرهای کشور بر اثر آلودگی هوا بود.

اکنون آمار دیگری منتشر شده که ثابت می کند فاجعه نه تنها کنترل نشده بلکه ابعاد آن گسترش یافته است. صادق حسنونند - عضو کمیته علمی ششمین همایش ملی مدیریت آلودگی هوا و صدا درباره تحقیقات انجام شده درباره ارتباط بین اپیدمیولوژی و آلودگی هوا در دانشگاه علوم پزشکی تهران گفته است: بر اساس مطالعات صورت گرفته 10 درصد از مرگ و میرهای موجود در ایران بر اثر آلودگی هوا اتفاق می افتد و با توجه به اینکه آلودگی هوا به عنوان چهارمین عامل مرگ و میر در جهان شناخته می شود، بنده و همکارانم از سال 89 در پژوهشگاه علوم پزشکی به بررسی ارتباط بین بیماری های قلبی و سرطان ها با آلودگی هوای تهران در مطالعات اپیدمیولوژی پرداخته ایم.

به گفته وی ، در سال 2016، آلودگی هوا باعث مرگ 33 هزار نفر شده و بر اساس تحقیقات انجام شده در زمینه کاهش آلاینده ها در هوای آلوده، تنها راهکار مهم برای رفع این مشکل در تمامی کلان شهرهای دنیا، افزایش استانداردها و فرهنگ عمومی مردم برای استفاده بیشتر از وسایل نقلیه عمومی است.

به بیان ساده تر، از سال 93 تا 96، آمار نسبی مرگ و میر در کشور بر اثر آلودگی دو برابر شده یعنی از 5 درصد کل مرگ و میرها به 10 درصد رسیده است. آمار واقعی بیشتر از ده درصد است

البته این آمار نسبت ها را در کل کشور نشان می دهد و دو عامل را در نظر نگرفته است.

اول اینکه بسیاری از مرگ و میرها به صورت غیرمستقیم از آلودگی هوا ناشی می شود که تحقیقات مذکور معمولاً آن را محاسبه نمی کنند. دوم اینکه همه کشور هوای آلوده ندارد؛ بیشتر آلودگی کشور در کلانشهرها شامل تهران، کرج، مشهد، اصفهان، تبریز، شیراز و اهواز و چند شهر صنعتی دیگر مانند اراک، یاسوج و نیز شهرها و مناطقی که تحت تاثیر عواملی مانند ریزگردها قرار دارند مانند کرمانشاه و برخی مناطق استان های غربی و استان سیستان و بلوچستان بروز و ظهور دارد. جمعیت این نواحی و شهرها به طور تقریبی 20 تا 25 میلیون نفر خواهد بود. یعنی 30 تا 35 درصد جمعیت کشور. البته طبیعی است که داده ها از مناطق کشور و جمعیت آنها تقریبی و غیررسمی است اما چون آمار و داده های رسمی دقیقی وجود ندارد به آنها متوسل شده ایم.

بر این اساس، به بیان ساده تر، آماری که می گوید از هر ده مرگ یک مرگ بر اثر آلودگی بوده صرفاً در همین مناطق تحت تاثیر آلودگی است یعنی اگر فقط 30 تا 35 درصد مناطق کشور که تحت تاثیر آلودگی هستند را در نظر بگیریم آمار مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا به بیش از 30 درصد خواهد رسید که یک فاجعه تمام عیار است.

در برابر این فاجعه تمام عیار، هم شهرداری ها سکوت کرده و منتظر اقدامات دولت و محیط زیست هستند، هم دولت طرح اثرگذاری ندارد و هم مجلس ساکت است و به این مسئله ورود نمی کند.

البته پیشتر طرح هایی برای کاهش آلودگی هوای تهران در دهه 80 مصوب شده و در حال اجرا هستند اما چرا نباید این طرح ها با ورود جدی مسئولین اصلاح و بازبینی شوند تا اثرگذاری خود را نشان دهند؟ آیا این فاجعه ارزش یک طرح دوفوریتی در مجلس را هم ندارد؟ آیا نمی توان از تجربه شهرهایی مانند لندن و نیویورک در دهه های گذشته بهره گرفت و یک بار برای همیشه آلودگی هوا را به قرنطینه فرستاد؟

منبع/ انتخاب

برچسب ها: [آلودگی هوا](#) [1]